

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**



МАТЕРІАЛИ

100 – ї

підсумкової наукової конференції

професорсько-викладацького персоналу

Вищого державного навчального закладу України

«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

11, 13, 18 лютого 2019 року

(присвячена 75 - річчю БДМУ)

Чернівці – 2019

УДК 001:378.12(477.85)

ББК 72:74.58

М 34

Матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м. Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2019. – 544 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м.Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Бойчук Т.М., професор Івашук О.І., доцент Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

професор Братенко М.К.

професор Булик Р.Є.

професор Гринчук Ф.В.

професор Давиденко І.С.

професор Дейнека С.Є.

професор Денисенко О.І.

професор Заморський І.І.

професор Колоскова О.К.

професор Коновчук В.М.

професор Пенішкевич Я.І.

професор Сидорчук Л.П.

професор Слободян О.М.

професор Ткачук С.С.

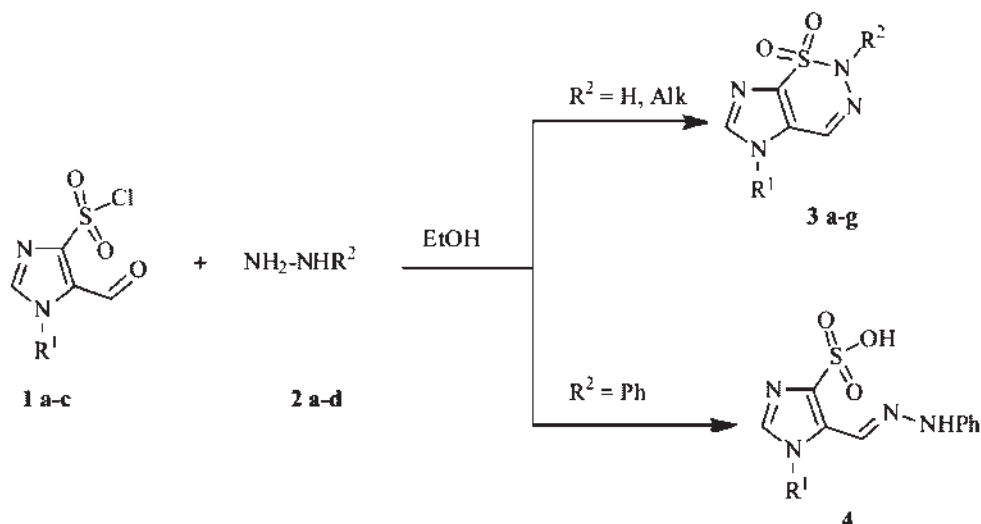
професор Тодоріко Л.Д.

професор Юзько О.М.

д.мед.н. Годованець О.І.

ISBN 978-966-697-543-3

© Буковинський державний медичний
університет, 2019



1, R¹ = Ph (a), 4-ClC₆H₄ (b), 4-MeC₆H₄ (c); 2, R² = H (a), Me (b), *iso*-Bu (c), Ph (d); 3, R² = H, R¹ = Ph (a), 4-ClC₆H₄ (b), R² = Me, R¹ = Ph (c), 4-ClC₆H₄ (d), 4-MeC₆H₄ (e), R² = *iso*-Bu, R¹ = Ph (f), 4-ClC₆H₄ (g); 4, R¹ = 4-MeC₆H₄

Будову синтезованих сполук підтверджено методами ІЧ-, ЯМР ¹H-, ¹³C-спектроскопії і хроматомас-спектрометрії.

ІЧ спектри сполук 3 а-г и 4 в таблетках КВг записані на приладі Bruker Vertex 70. Спектри ЯМР ¹H і ¹³C виміряні на спектрометрі Varian VXR-400 (399.97 и 100.613 МГц відповідно) в ДМСО-*d*₆, внутрішній стандарт – ТМС. Хроматомас-спектри отримані за допомогою приладу Agilent 1100/DAD/HSD/ VLG119562 прямим введенням зразка, енергія іонізації 70 еВ.

Яремій І.М.

ВПЛИВ НОВОГО ГАЛОГЕНУМІСНОГО ГЛІТАЗОНУ НА АКТИВНОСТІ ГЛЮКОЗО-6-ФОСФАТАЗИ В ТКАНИНАХ ЩУРІВ ІЗ ДЕКСАМЕТАЗОНИМ ДІАБЕТОМ

Кафедра біоорганічної і біологічної хімії та клінічної біохімії

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет»

Нині одними з перспективних препаратів корекції метаболічних порушень при цукровому діабеті 2 типу вважаються тіазолідиніони.

Раніше (О.К. Ярош, М.В. Вовк, Р.В. Родік, В.О. Черноус; 2015) було показано, що синтезований д.х.м.н. Черноусом В.О., галогенумісний глітазон – (5-[(2,4-дихлоро-1-феніл-1*H*-імідазол-5-іл)метиле]-2-тіоксо-1,3-тіазолідин-4-он (ДР) виявляє гіпоглікемічну дію на мишах, яка перевищує дію референтного препарату піоглітазону в аналогічній дозі.

Метою даного дослідження було: з'ясувати вплив (5-[(2,4-дихлоро-1-феніл-1*H*-імідазол-5-іл)метиле]-2-тіоксо-1,3-тіазолідин-4-ону на вмісту глюкози в крові й активності глюкозо-6-фосфатази в печінці та нирках щурів за умов дексаметазонового діабету.

Експерименти проведені на 30 самцях безпородних білих щурів. Дексаметазоновий діабет у 18-місячних щурів викликали шляхом щоденного підшкірного введення тваринам дексаметазону (0,125 мг/кг) упродовж 14 днів. Визначення рівня базальної глікемії (БГ) у щурів проводили за допомогою приладу One Touch Ultra Easy (виробник “Johnson & Johnson”, США. Дослідних тварин було розділено на три групи: 1) контрольна (інтактні щури); 2) щури з дексаметазоновим діабетом; 3) щури з діабетом, яким паралельно введенню дексаметазону щоденно впродовж 13 днів *per os* (за допомогою зонда) вводили ДР в дозі 1 мг/кг. Тварин забивали шляхом декапітації з дотриманням норм «Європейської конвенції з захисту хребетних тварин, яких використовують в експериментальних та інших наукових цілях» (Страсбург, 1986).



Активність глюкозо-6-фосфатази [КФ3.1.3.9] визначали в центрифугатах 5% гомогенатів печінки та нирок щурів (на 50 мМ трис-НСІ буфері, рН=7,4) Про активність фермента судили за вмістом утвореного в ході реакції ферментативного гідролізу Рн (за М.А. Swanson). Статистичну обробку результатів здійснювали з використанням t-критерію Стьюдента після проведення попередньої перевірки розподілу величин у вибірках, згідно критерію Shapiro-Wilk. Для підвищення надійності висновків паралельно використали непараметричний критерій порівняння Mann-Whitney, який показав подібні результати до обрахунків за допомогою критерію Стьюдента щодо величини р. Достатнім рівнем вірогідності розбіжностей вважали $p \leq 0,05$.

Згідно отриманих результатів, рівень БГ у щурів із декаметазоновим діабетом втричі перевищував показники інтактних тварин. Такі показники узгоджуються з літературними даними (А.В. Стефанов, 2002), згідно яких введення дексаметазону викликає в щурів, особливо у старих, порушення толерантності до глюкози та гіперглікемію. Дослідження рівня БГ в щурів, які на фоні введення дексаметазону щоденно отримували ДР, показало, що уміст глюкози в крові таких тварин був на 55% нижчим від діабетичних щурів, проте вірогідно відрізнявся від показників контрольної групи тварин. Активності глюкозо-6-фосфатази у печінці та нирках щурів із дексаметазоновим діабетом виявилися відповідно у 2,3 та 2,5 рази вищими, ніж у інтактних щурів. Активність цього ферменту в діабетичних щурів, яким впродовж двох тижнів щоденно вводили ДР, хоча і була вірогідно вищою, ніж у інтактних щурів, проте вдвічі знизилася порівняно з показниками діабетичних щурів, які не отримували медикаментозної корекції.

Отже, при дексаметазоновому діабеті в щурів відзначається гіперглікемія та збільшення активності глюкозо-6-фосфатази в печінці та нирках. Щоденне пероральне введення (5-[(2,4-дихлоро-1-феніл-1H-імідазол-5-іл)метиле]-2-тіоксо-1,3-тіазо-лідин-4-ону в дозі 1 мг/кг на фоні дексаметазонового діабету запобігає наростанню глікемії та сприяє зниженню активності глюкозо-6-фосфатази в печінці та нирках щурів.

СЕКЦІЯ 6

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ НА ПЕРВИННІЙ ТА ВТОРИННІЙ ЛАНКАХ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

Ілащук Т.О.¹, Плеш І.А.², Сидорчук Л.П.³, Ташук В.К.⁴, Федів О.І.⁵, Хухліна О.С.⁶

БДМУ-75: НАУКОВІ ДОСЯГНЕННЯ

СПІВРОБІТНИКІВ ТЕРАПЕВТИЧНИХ КАФЕДР БДМУ

Кафедра пропедевтики внутрішніх хвороб¹

Кафедра догляду за хворими та вищої мед сестринської освіти²

Кафедра сімейної медицини³

Кафедра внутрішньої медицини, фізичної реабілітації та спортивної медицини⁴

Кафедра внутрішньої медицини та інфекційних хвороб⁵

Кафедра внутрішньої медицини, клінічної фармакології та професійних хвороб⁶

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет»

Здобутки наукових шкіл, озвучені на секції «Актуальні питання у клініці внутрішніх хвороб» за участю кафедр Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет»: сімейної медицини (завідувач, проф. Л.П. Сидорчук), пропедевтики внутрішніх хвороб (завідувач, проф. Т.О. Ілащук), догляду за хворими та вищої медсестринської освіти (завідувач, проф. І.А. Плеш), внутрішньої медицини, фізичної реабілітації та спортивної медицини (завідувач, проф. В.К. Ташук), внутрішньої медицини, клінічної фармакології та професійних хвороб (завідувач, проф. О.С. Хухліна), внутрішньої медицини та інфекційних хвороб (завідувач, проф. О.І. Федів) є різнопланові, багатовекторні і представляють найбільш вагомі наукові досягнення співробітників вище зазначених кафедр як регіонального, так і національного та міжнародного рівнів.